

I. Cvičení české výslovnosti	15
II. <u>Tvarosloví /morfologie/</u>	
Slovesa / cv. 1 - 31 /	
<u>příloha I. Slovesa - kategorie a třídění</u>	19
1. Třídění sloves podle kmene přítomného - tvoření přítomných tvarů z infinitivu	21
a/ slovesa I. třídy	
b/ slovesa II. třídy	
c/ slovesa III. třídy	
d/ slovesa IV. třídy	
e/ slovesa V. třídy	
f/ nepravidelná slovesa	
2. Koncovky přítomného času - singulár	21
a/ jediná koncovka, beze změny v kmeni	
b/ i dvě koncovky a změny v kmeni	
3. Koncovky přítomného času - plurál	22
a/ i dvě koncovky a změny v kmeni	
b/ 3.pl. -í x -ejí /vz. prosí, trpí x sázejí/	
4. Koncovky přítomného času - kvantita v koncovkách	22
5. Přítomný čas /ze složeného budoucího/	22
a/ slovesa méně obtížná nebo s větší frekvencí	
b/ slovesa méně častá, obtížnější - pro pokročilejší	
6. Složený budoucí čas	23
a/ tvoření z prezentu	
b/ i obtížnější - pro pokročilejší	
c/ tvoření z préterita	
d/ i obtížnější - pro pokročilejší	
7. Pořadí enklitik	23
8. Minulý čas /z přítomných tvarů/	24
a/ tvoření - snazší typy	
b/ i obtížnější změny v kmeni	
c/ slovesa zvrtná, zejm. 2.sg.	
d/ změny v kmeni, slovesa II. třídy - část cv. pro pokročilejší	
9. Přítomný čas /z minulého času/	25
a/ běžné typy	
b/ i méně běžné - pro pokročilejší	
10. Jednoduchý budoucí čas /z minulého času/	25
a/ běžné typy	
b/ i méně běžné - pro pokročilejší	
doplněk v 2. vydání:	
Budoucí čas perfektiv a imperfektiv /z minulého času/	32

11. Podmiňovací způsob přítomný	26
a/ tvoření z préterita	
b/ tvoření z přítomných tvarů	
c/ slovesa se zvratnými zájmeny	
d/ i méně běžná slovesa - pro pokročilejší	
12. Podmiňovací způsob minulý	26
a/ tvoření z kondicionálu přítomného	
b/ tvoření z přítomných tvarů a z futura složeného	
c/ obtížnější typy - pro pokročilejší	
13. Rozkazovací způsob /z indikativu přítomného/	27
a/ snazší typy	
b/ i obtížnější typy	
c/ i dvojí podoby - pro pokročilejší	
14. Opisný rozkazovací způsob - 3. osoby /z 2. osob imperativu/	27
15. Rozkazovací způsob /z opisného/	27
16. Příčestí trpné - tvoření z infinitivu	27
17. Opisný trpný rod /z aktiva/	28
a/ tvoření od sloves přechodných	
běžné typy - část cv. opakování	
b/ i obtížnější změny v kmeni - část cv. pro pokročilejší	
c/ tvoření od sloves nepřechodných /tzv. neosobní pasivum/ - část cv. pro pokročilejší	
<u>příloha II.</u> Typy vidových dvojic	29
18. Vidové dvojice /jednoduchý budoucí čas - tvoření prefigací/	33
a/ z přítomného času - odlišením čistě vidové předpony od významové	
b/ z přítomného času - párová perfektiva x předponové futurum imperfektivu pohybu - část cv. pro pokročilejší	
c/ z minulého času - i nepárová imperfektiva	
d/ z minulého času - perfektiva reflexivní, ev. změna vazby, dvojí řešení	
19. Vidové dvojice /jednoduchý budoucí čas - tvoření sufigací/	34
a/ neprefigovaná dvojice - volbou perfektiva	
b/ - z minulého času, i změny v kmeni	35
c/ prefigovaná dvojice - volbou perfektiva	
d/ - z přítomného času, i změny v kmeni	
20. Vidové dvojice /přítomný čas z jednoduchého budoucího/	37
a/ tvoření příponami - snazší typy	
b/ i obměny v kmeni /alternace/	
21. Vidové dvojice /jednoduchý budoucí čas z přítomného a naopak/	38
a/ tvoření předponami - část cv. opakování	
b/ - i slovesa dosud neprocvičená	
c/ tvoření kombinující předponu a příponu - obtížnější typy	

22. Vidové dvojice /přítomný a budoucí čas z minulého/ 39
 a/ tvoření příponami i předponami
 b/ - i obtížnější alternace 40
 c/ - i méně běžná slovesa
 - pro pokročilejší
 d/ - dvojí řešení:
 - prvotním i druhotným imperfektivem
23. Vidové dvojice /dvojí budoucí čas z přítomného/ 41
 a/ i nepárová imperfektiva
 b/ i závislost párovosti na objektu /mimočasovost, neaktuálnost/ 42
 c/ i nepárová imperfektiva - opakování
 d/ i obtížnější typy - pro pokročilejší
24. Vidové dvojice 43
 a/ také v infinitivu - část cv. pro pokročilejší
 b/ v minulém čase - část cv. pro pokročilejší
25. Vidové dvojice /v minulém čase/ 44
 a/ tvoření příponami i předponami - opakování
 b/ i obtížnější alternace - opakování
26. Vidové dvojice /záporný rozkazovací způsob z kladného a naopak/ 45
 a/ kladná perfektiva v imperativu
 b/ záporná imperfektiva v imperativu
 c/ kladná sl. determinovaná a záporná sl. "nedeterminovaná"
 d/ souhrn - i obtížnější typy
27. Vidové dvojice /kladný a záporný rozkazovací způsob z oznamovacího/ 45
 a/ slovesa již procvičená
 b/ i méně častá - část cv. pro pokročilejší
28. Zvratná slovesa a zvratné tvary /"se, si" není větným členem/ 46
 slovesa či tvary nezvratná a
 a/ slovesa pouze zvratná
 b/ předponová afektiva, vzmocňující, úsilná ap.
 - typy nadělat se, dočkat se, projít se, přejít se, rozpršet se,
 uběhat se, vyspat se, poležet si/ zaplavat si
 c/ reflexivní pasívum - osobní i neosobní
 d/ reflexiva bezděčná, jevová, zaměřená na kvalitu ap.
 - typy otrávil se unikajícím plynem, větev se zlomila,
 žije se tam lacině, chce se mi pít
 e/ reflexiva vzmocňující, afektivní ap.
 - typy držet se zábradlí, dělat se s něčím, jede si do hor
 f/ souhrn předešlých typů
29. Zvratná slovesa a zvratné tvary /"se, si" je větným členem/ 47
 slovesa nezvratná a
 a/ reflexiva vlastní
 /zvratné zájmeno má funkci předmětu - plnou i oslabenou/
 b/ reflexiva reciproční
 c/ tzv. dativ prospěchový
 d/ souhrn předešlých typů

30. Vidová dvojice /násobenost/	48
sl. nenásobená a imperfektiva násobená /"iterativa"/,	
příznakově násobená /frekventativa/,	
perfektiva násobená /distributiva/	
31. Přechodníky	48
a/ přítomný - tvoření z hlavních i vedlejších vět	
z větných členů - pro pokročilejší	
b/ minulý - tvoření z hlavních i vedlejších vět	49
z větných členů - pro pokročilejší	
Jména	
Podstatná jména / cv. 32 - 40 /	
<u>příloha III.</u> Jména - kategorie a vzory podstatných a přídavných jmen	51
32. Základní vzory - jednotné číslo /postupně jednotlivé pády/	53
a/ mužský rod	
b/ ženský rod	
c/ střední rod	
d/ souhrn	
33. Základní vzory - jednotné číslo /postupně jednotlivé pády/	54
s adjektivy tvrdého a měkkého typu - pro pokročilejší	
34. Základní vzory - jednotné číslo	54
a/ mužský rod	
část s adjektivy tvrdého a měkkého typu - pro pokročilejší	
b/ ženský rod	55
část s adjektivy - pro pokročilejší	
c/ střední rod	
část s adjektivy - pro pokročilejší	
d/ souhrn	
část s adjektivy - pro pokročilejší	
e/ pohybné -e-	56
část s adjektivy - pro pokročilejší	
f/ měkčení /palatalizace/ - obtížnější typy	
část s adjektivy - pro pokročilejší	
g/ střídání v kmeni	
h/ dvojí koncovky v 2. a 6.sg. maskulin a v 6.sg. neuter tvrdých	
- část cv. pro pokročilejší	
35. Základní vzory - množné číslo /postupně jednotlivé pády/	57
všechny rody - jediná koncovka	
36. Základní vzory - množné číslo	58
a/ jediná, základní koncovka	
část s adjektivy tvrdého a měkkého typu - pro pokročilejší	
b/ pohybné -e- v 2.pl. vz. žena a město	
část s adjektivy - pro pokročilejší	
c/ nulová koncovka v 2.pl. vz. nuše a moře	59
část s adjektivy - pro pokročilejší	
d/ i další koncovky 6.pl. vz. pán, hrad, stroj a město	
část s adjektivy - pro pokročilejší	

e/ souhrn		
část s adjektivy - pro pokročilejší		
37. Základní vzory - množné číslo /z jednotného/		60
část s adjektivy - pro pokročilejší		
38. Základní vzory - jednotné číslo /z množného/		60
část s adjektivy - pro pokročilejší		
39. Další vzory a výjimky - obě čísla		61
a/ vz. předseda a soudce		
b/ vz. kuře		
c/ typ kámen a břímě/ břemeno - pro pokročilejší		
d/ tvarové zbytky duálu		62
e/ kolísání ve vzoru a rodě		
f/ kolísání mezi vz. píseň a kost		
g/ změny v kmeni		63
h/ pomnožná - i nepravidelné skloňování		
ch/ přejatá - i s odsouváním a nepravidelnostmi		
i/ vlastní jména - osobní a místní		64
j/ další zvláštnosti		
k/ souhrn - opakování		
40. 5. pád /vokativ/		65
a/ rozkazovací způsob s oslovením /z oznamovacího/		
b/ rozkazovací způsob s oslovením /z opisného/		
Přídavná jména / cv. 41 - 47 /		
41. Složené skloňování adjektiv		65
a/ vz. mladý - jednotné číslo - mužský a střední rod		
b/ vz. mladý - jednotné číslo - ženský rod		66
c/ vz. mladý - množné číslo		
d/ vz. jarní - jednotné číslo		
e/ vz. jarní - množné číslo		
f/ souhrn		
42. Substantiva s adjektivním skloňováním		67
a/ vz. hajný, hajná, průvodčí, vstupné, telecí		
b/ vlastní jména osobní - domácí i cizí		
c/ vlastní jména místní - domácí i cizí		
d/ jména přejatá		
43. Množné číslo /z jednotného/ - především 1. pád		68
a/ životná maskulina		
b/ přejatá slova		
c/ kolísání v životnosti		
44. Jednotné číslo /z množného/		69
dvojí koncovky a kolísání		
45. Přídavná jména přivlastňovací /skloňování v sg./		69
46. Přídavná jména přivlastňovací /sg. a hlavně pl. - i tvoření/		69

47. Přídavná jména ve tvaru jmenném /z tvarů složených/	70
Zájmena / cv. 48 - 60 /	
48. Tázací zájmena kdo, co - pádové otázky	70
49. Osobní zájmena - pro 3. osobu	70
50. Osobní zájmena - pro 1. a 2. osobu	71
51. Osobní zájmena /mimo zvratného/ - pro všechny osoby	71
52. Osobní zájmeno zvratné	71
53. Osobní zájmena - pro všechny osoby /podle kontextu/	71
54. Osobní zájmena - jednotné číslo /z množného/	72
55. Osobní zájmena - množné číslo /z jednotného/	72
56. Přízvučné tvary osobních zájmen /z nepřízvučných/	72
a/ bez dalších enklitik	
b/ s dalšími enklitiky	
57. Nepřízvučné tvary osobních zájmen /z přízvučných/	73
a/ bez dalších enklitik	
b/ s dalšími enklitiky	
58. Ukazovací zájmeno ten	73
59. Zájmeno ten - jednotné číslo /z množného/	73
60. Zájmeno ten - množné číslo /z jednotného/	74

/dokončení v 2. části cvičebnice/

III. Skladba /syntax/

61. Vyjádření okolností místní, časové, způsobové nebo "příčinné" povahy předložkovým pádem - spojení nevazebná	75
Předložky - přehled	
a/ s jedním pádem - postupně s 2., 3., 4. a 6.p.	
část i méně běžné a přejaté s 1.p. - pro pokročilejší	
b/ se dvěma pády - se 4. a 6.p.; se 4. a 7.p.	
c/ se třemi pády - s 2., 4. a 7.p.	
62. Předložky /doplňování pádových tvarů k předložkám/	76
a/ místní - vlastní	
b/ - nevlastní	
c/ časové - vlastní	
d/ - nevlastní	
e/ způsobové - vlastní	
f/ - nevlastní	77
g/ "příčinné" - vlastní	
h/ - nevlastní	
63. Předložky /doplňování předložek k pádovým tvarům/	78
a/ určení místa	
b/ určení času	
c/ určení způsobová	79

d/ určení příčinnosti	79
e/ souhrn /i určení původu //látky// a původce/ - opakování	
64. Předložky /doplňování předložkových pádů podle kontextu/	80
a/ místní určení	
b/ ostatní	
65. Určení místa /na ot. kam, kde?/	81
a/ konkrétní	
část i s tvarovými obtížemi - pro pokročilejší	
b/ i přenesené	
66. Určení místa - i vlastní jména místní /na ot. kam, kde?/	81
část méně běžná - pro pokročilejší	
67. Prosté pády	82
i nevazebný tzv. volný dativ /prospěchový, zřetelový, přivlastňovací/	
a/ u sloves	
b/ u podstatných jmen	
68. Určení času /na ot. kdy?/ - prostá i předložková	82
část méně běžná - pro pokročilejší	
69. Předložkové i prosté pády /doplňování pádových tvarů i předložek/	83
a/ u sloves - pro pokročilejší	
b/ také u substantiv - pro pokročilejší	
70. Prosté i předložkové pády u podstatných jmen	83
/doplňování pádových tvarů i předložek určujícímu substantivu/	
a/ přehled	
b/ souhrn	
71. Prosté i předložkové pády u podstatných jmen	84
/nahrazování shodných přívlastků neshodnými/	
a/ přehled	
b/ souhrn	
72. Prosté a předložkové pády u vybraných sloves	85
73. Jmenná část přísudku	86
a/ spona být	
b/ další spony a slovesa polosponová /s doplňkem/	
74. Vazby sloves	86
a/ předmět /objekt/ v pádě prostém	
b/ předmět v pádě předložkovém	87
c/ souhrn	
/dokončení v 2. části cvičebnice/	
<u>příloha</u> : Větné struktury s procvičovanými vazebnými spojeními	91
/doplňěk v 2. vydání/	
IV. Tvoření slov	
Podstatná jména / cv. 75 - 97 /	
75. Jména zdrobnělá	95
deminutiva vlastní a jména lichotná /laudativa/	
a/ jednoduché tvoření	
b/ i obtížnější hláskové změny	

76. Přípony tzv. deminutivní /a další/ také jména jednotlivin, slova s významem specializovaným, posunutým a přeneseným; s různým citovým zabarvením: také hanlivá /pejorativa/	95
77. Přechylování /od přechýlených jmen ženských jména mužská/	96
78. Přechylování /tvoření ženských protějšků k jmenům mužským - zřídka naopak/ a/ hlavní typy u osob b/ i kolísající a nepřechýlená	96
79. Přechylování u jmen zvířat a tvoření jmen mláďat a/ pravidelné, příležitostné, nerozlišení přirozeného rodu b/ i rozlišení různými slovy	97
80. Jména hromadná a/ základní typy b/ i méně běžná, hláskové změny, odchýlné tvoření	97
81 - 83. Jména podle zaměstnání /konatelská/ a jména podle původu a příslušnosti /tvoření ze substantiv/	98
84. Jména prostředků a míst /tvoření ze substantiv/	99
85. Jména nositelů vlastnosti /tvoření z adjektiv/ i expresiva a pejorativa	99
86. Jména prostředků a míst /tvoření z adjektiv/	100
87. Jména vlastností /tvoření z adjektiv/ abstrakta i konkretizovaná	100
88. Jména činitelská /tvoření ze sloves/	100
89. Jména činitelská část pro pokročilejší	101
90. Jména prostředků a míst /tvoření ze sloves/ x nomina agentis na -č, -čka	101
91. Jména prostředků a míst /tvoření ze slovesných základů/ pro pokročilejší	102
92. Jména dějů a jejich výsledků - podstatná jména slovesná	102
93. Jména dějů a jejich výsledků - podstatná jména slovesná a ostatní dějová substantiva část opakování	102
94. Dějová substantiva	103
95. České ekvivalenty /substantiva/ za slova přejatá - tvoření ze základových slov	103
96. Jména obyvatelů, obyvatelek a jazyků /řečí/ - tvoření ze jmen zemí část pro pokročilejší	104
97. Univerbizovaná pojmenování nespisovná /slangová/	104

98. Stupňování	105
a/ pravidelné, s největší frekvencí	
b/ i změny v kmeni	
c/ nepravidelné a dvojí tvary	

/dokončení v 2. části cvičebnice/

<u>příloha IV.</u> K českému pravopisu: psaní i - y	107
---	-----

Texty k jazykovému rozboru

Karel Čapek	Člověk mola honící	109
-------------	--------------------	-----

Jiří Suchý	Přesný čas	109
------------	------------	-----

	cvičení k textu	110
--	-----------------	-----

Ivan Vyskočil	Proč se lidé bojí zajíců	113
---------------	--------------------------	-----

	cvičení k textu	114
--	-----------------	-----

Krátké texty k diktátům, k jazykovým testům a k reprodukcím	117
doplněk v 2. vydání	141